

زندگی مسیحی بدون کتابمقدس

آرمان رشدی

در طی گفتگوهایی که با ایمانداران داشته‌ام، همواره با این ضعف اساسی مواجه شده‌ام که عده‌نسبتاً چشمگیری از ایمانداران آگاهی بسیار محدودی از کتابمقدس دارند. برای عده‌ای از مؤمنین، شنیدن موعظه‌ها تنها منبع تغذیه روحانی و دریافت آگاهی‌ها و معلومات کتابمقدسی است. برخی از مؤمنین کتابمقدس را به صورت پراکنده و نامنظم می‌خوانند و دانششان از این کتاب بسیار محدود و ناقص است.

این مشکل مرا به این فکر انداخت که اساساً آیا مسیحیتی بدون کتابمقدس می‌تواند وجود داشته باشد؟ آیا اصولاً می‌توان بدون آگاهی دقیق از کتابمقدس و تسلط بر مطالب آن، شخصی روحانی بود؟ آیا برای کشف و درک اراده‌ی خدا، منبع دیگری غیر از کتابمقدس وجود دارد؟

فوائد مطالعه کتابمقدس:

آشنایی با تمام تعالیم مسیحیت

آشنایی با اراده‌ی خدا

آشنایی با اخلاقیات مسیحی

تشخیص تعالیم نادرست

دریافت تشویق و هشدار

یک ایماندار باید به این واقعیت بنیادین توجه داشته باشد که بهترین منبع دریافت خوراک روحانی، کتابمقدس است. اگر ایماندار کتابمقدس را به‌طور مرتب از ابتدا تا به آخر بخواند، بی‌گمان تمامی تأکیدات و گوشه و کنارهای تعالیم کتابمقدس را از نظر خواهد گذرانید و از اهمیت آنها آگاه خواهد شد.

ایمانداران گاه به هنگام مواجهه با موقعیت‌هایی خاص، نمی‌دانند چگونه باید رفتار کنند یا چه قدمی بردارند. آنان از خود می‌پرسند که خدا چه می‌خواهد که من انجام دهم؟ در کتابمقدس هدف و اراده‌ی غایی و نهایی خدا برای زندگی ما آشکار شده است. با مطالعه‌ی دقیق و اصولی کتابمقدس می‌توان

دانست که خدا چه انتظاری از ما دارد و ما چگونه باید عمل کنیم که خدا را خوشنود سازیم. درک هدف و اراده کلی خدا برای زندگی ایمانداران، از هر چیز دیگری مهم‌تر است.

اما در کنار این اراده و هدف کلی خدا، بعضی از ایمانداران خواهان دانستن اراده خدا برای موقعیت‌های خاص زندگی خودشان می‌باشند. ایشان از خود می‌پرسند که مثلاً آیا اراده خدا این هست که با فلان شخص ازدواج کنند یا فلان شغل را انتخاب کنند یا به فلان کشور بروند یا نه. گرچه پاسخ این قبیل هدایت‌های خاص در کتاب مقدس نیامده، اما اصول کلی اراده خدا و همچنین روش صحیح دعا کردن و طلبیدن اراده خدا در کتاب مقدس آمده است.

نکته بسیار مهم دیگر این است که در کتاب مقدس، بخصوص در عهد جدید، به اخلاقیات مسیحی پی می‌بریم. دانستن اصول اخلاقیات مسیحی برای هر ایماندار بسیار مهم است. نتیجه مستقیم یا به عبارت دیگر، نخستین نتیجه نجات، تغییر اخلاق و رفتار است. پاکی و تقدس چیزی فراتر از پرهیز از زنا و دزدی و قتل است. خصوصیات مهمی چون محبت و مهربانی و شادی، و نیز خصوصیات ظریفی چون فروتنی و بخشش و بزرگواری، اجتناب از خودبزرگ‌بینی و حسادت و کینه‌توزی و غیبت و دوبه‌هم‌زنی، همه اینها جزو اخلاقیات مسیحی است.

اما چگونه می‌توانیم بدون مطالعه کتاب مقدس و درک صحیح از آن به این خصوصیات پی ببریم. الگوی اخلاقیات مسیحی، شخص عیسی مسیح است. اما عیسی مسیح را چگونه می‌توان شناخت؟ تنها راه شناخت او، مطالعه عمیق، مرتب و اصولی کتاب مقدس می‌باشد. باید بر روی اناجیل تعمق و تأمل کرد. باید درباره هر آیه اندیشید. و با این روش، باید به شناخت کامل عیسی مسیح، پسر خدا نائل آمد. شناخت او شخصیت ما را تغییر می‌دهد و شکل می‌بخشد.

ما برای پیشرفت در زندگی روحانی خود، هم نیاز به تشویق داریم و هم توبیخ. کتاب مقدس دلشکستگان و ضعیفان را دلداری می‌دهد. ناامیدان را تشویق می‌کند. خستگان را قوت می‌بخشد. اما گاه نیز به اخطار و هشدار نیاز داریم. زمانی که تحت تأثیر کشش‌های دنیا، هدف و وظیفه مسیحی خود را فراموش می‌کنیم، نیاز داریم که به هشدارهای کتاب مقدس توجه کنیم. این هشدارها باعث بیداری و هشیاری ما می‌شود و نهایتاً منجر به تشویق ما به پیروی بهتر از مسیح می‌گردد.

در طول تاریخ و علی‌الخصوص در قرن بیستم، روزی نیست که با تعالیم غریب و تازه مواجه نشویم. چگونه می‌توانیم تعالیم درست را از نادرست تشخیص دهیم؟ دانستن و آگاهی کامل از تمامی گوشه و کناره‌های کتاب مقدس سبب می‌شود که شخص مسیحی بتواند تشخیص دهد که تعلیمی که می‌شنود، با روح کتاب مقدس تطابق و سازگاری دارد یا نه. در غیر اینصورت، ایماندار ممکن است که در خطر گرفتاری در دام تعالیم غلط قرار گیرد.

نحوه مطالعه کتاب مقدس

شروع از عهد جدید

از ابتدا تا انتها به ترتیب

با روح دعا و انتظار دریافت پیام روح

مطالعه برای درک کل مطلب هر کتاب

مطالعه برای رسیدن به یک دید کلی از کتاب مقدس

اما مسأله بعدی این است که روش درست مطالعه کتاب مقدس کدام است. چگونه باید آن را بخوانیم تا بیشترین بهره را ببریم؟

مهم‌ترین نکته‌ای که در این زمینه باید گفت، این است که مطالعه کتاب مقدس را باید با عهد جدید شروع کرد. مکاشفه کامل و نهایی خدا در عیسی مسیح، در عهد جدید تحقق یافته است. مسیح نهایت و اوج مکاشفه خداست. لذا مهم است که ابتدا به مطالعه عهد جدید بپردازیم و آن را کامل و عمیق درک کنیم. بعد از آن می‌توانیم مطالعه عهد عتیق را آغاز کنیم. نباید فراموش کرد که خدا خود را به تدریج بر بشر مکشوف ساخته است. در نتیجه، مکاشفه الهی در عهد عتیق کامل نیست.

به هنگام مطالعه عهد عتیق، باید حتماً به این واقعیت، یعنی به مکاشفه تدریجی در کتاب مقدس، توجه داشته باشیم. در عهد عتیق احکام و اصولی هست که برای یک مسیحی لازم‌الاجرا نیست. برخی از اخلاقیات عهد عتیق نیز در عهد جدید اصلاح و تکمیل شده. این نکات را باید به هنگام مطالعه عهد عتیق در نظر داشت.

وقتی مطالعه عهد عتیق را شروع می‌کنید، مطالعه عهد جدید را کنار نگذارید، بلکه مثل قبل ادامه دهید. چه عهد جدید و چه عهد عتیق را باید مرتب بخوانید، یعنی اینکه مطالعه خود را از انجیل متی آغاز کنید و تا کتاب مکاشفه، آخرین کتاب عهد جدید، ادامه دهید. وقتی به انتهای عهد جدید رسیدید، مجدداً به انجیل متی برگردید و مطالعه خود را از سر بگیرید. همین عمل را در خصوص عهد عتیق انجام دهید. هیچگاه به‌طور تصادفی، یا به‌قول معروف به‌صورت فال نخوانید.

کتاب مقدس را با دعا و انتظار روحانی بخوانید، طوری که بعد از هر مطالعه، مطلب و برکتی برای زندگی روحانی‌تان کسب کنید. چشم‌انتظار باشید که روح القدس از طریق مطالعه کلام، اراده خود را برای شما آشکار سازد.

اما مهم است که کتاب مقدس را طوری بخوانید که مطلب و محتوای هر باب و هر کتاب را به طور جامع درک کنید و فقط بر آیات منفرد متمرکز نشوید. برای این منظور، بعد از هر بار مطالعه، از خود بپرسید: "در این قسمت چه مطالبی مورد بحث قرار گرفت؟"؛ "هدف نویسنده از بیان این مطالب چه بود؟"؛ "معنی این مطالب چه بود؟"؛ "ارتباط مطالبی که خواندم، با مطالب قبل و بعد چیست؟". به عنوان مثال، بعد از چندین بار مطالعه عهد جدید، باید بدانید که مثلاً رساله افسسیان کلاً راجع به چه مسأله‌ای بحث می‌کند؛ ارتباط مطالب مختلف این رساله با یکدیگر چیست؟ چرا پولس از مطلبی به مطلب دیگر می‌پردازد؟ یا مثلاً موضوع کلی انجیل یوحنا چیست؟

در ضمن، هر مسیحی با ذکاوتی باید پانورامایی از کل کتاب مقدس در ذهن داشته باشد؛ یعنی باید کل کتاب مقدس را مانند یک تابلوی نقاشی، به طور کامل و یکجا در مقابل دیدگان خود داشته باشد. به این ترتیب، او می‌تواند براحتی تشخیص دهد که کدام تعلیم، مخالف روح کلی کتاب مقدس می‌باشد. البته رسیدن به این مرحله مستلزم چند سال مطالعه دقیق و همراه با تفکر می‌باشد.

استدعای من از کلیه خوانندگان این مقاله این است که مطالعه جدی، اصولی و همراه با تفکر کتاب مقدس را از همین امروز آغاز کنند. کتاب مقدس را زیاد بخوانید؛ آن را با دقت و هشیاری بخوانید؛ آن را با تعمق و تأمل بخوانید؛ و خدا را برای وجود آن سپاس بگویید. کتاب مقدس برای پای‌های ما چراغ و برای راه‌های ما نور است (مزمور ۱۱۹: ۱۰۵).